

Sygn. akt: I C 715/17

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 listopada 2017 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Rejonowego Anna Wołujewicz
Protokolant:	sekr. sądowy Joanna Mucha

po rozpoznaniu w dniu 8 listopada 2017 roku w Człuchowie

sprawy z powództwa K. (...) S.A. z siedzibą w K.

przeciwko D. G.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego D. G. na rzecz powoda K. (...) S.A. z siedzibą w K. kwotę 709,28zł (siedemset dziewięć złotych dwadzieścia osiem groszy) wraz z odsetkami:

a) ustawowymi w wysokości 13% od dnia 10 grudnia 2014 roku do dnia 22 grudnia 2014 roku;

b) ustawowymi w wysokości 8% od dnia 23 grudnia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku;

c) ustawowymi za opóźnienie w wysokości 7% od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty, a w razie zmiany odsetek ustawowych za opóźnienie z tymi odsetkami;

2. w pozostałym zakresie powództwo oddała;

3. zasądza od pozwanego D. G. na rzecz powoda K. (...) S.A. z siedzibą w K. kwotę 225zł (dwieście dwadzieścia pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

4. wyrokowi nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Pobrano opłatę kancelaryjną

w kwocie zł – w znakach

opłaty sądowej naklejonych

na wniosku.

Sygn. akt I C 715/17 upr.

UZASADNIENIE

Powód K. (...) S.A. z siedzibą w K. wniósł w dniu 16 maja 2017 roku do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie pozew przeciwko D. G. o zapłatę kwoty 939,28 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 10 grudnia 2014 roku do dnia 31

grudnia 2015 roku oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu, do rozpoznania w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż pozwany zawarł z (...) Sp. z o.o. w W. (obecna nazwa (...) Sp. z o.o.) – w ramach uprzednio zawartej umowy ramowej – umowę pożyczki na kwotę 572,00 zł, za pośrednictwem platformy internetowej i po dokonaniu weryfikacji danych osobowych, akceptacji warunków umowy oraz akceptacji warunków spłaty zobowiązania kwota pożyczki została pozwanemu przez pożyczkodawcę przekazana. Całkowita należność z tytułu umowy pożyczki, którą pozwany zobowiązał się uiścić wynosiła łącznie 939,28 zł. Powód wskazał, iż na kwotę dochodzoną pozwem składa się: kapitał pożyczki w kwocie 572,00 zł, prowizja za udzielenie pożyczki w kwocie 137,28 zł oraz opłaty dodatkowe za monity telefoniczne i pisemne w kwocie 230,00 zł. Powód podkreślił, iż nabył od (...) Sp. z o.o. wierzytelność przysługującą wobec pozwanego na mocy umowy przelewu wierzytelności z dnia 28 czerwca 2016 roku.

Wobec stwierdzonego braku podstaw do wydania nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie postanowieniem z dnia 21 sierpnia 2017 roku wydanym w sprawie VI Nc-e (...) przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego w C..

Pozwany D. G. nie złożył odpowiedzi na pozew, pomimo prawidłowego wezwania i pouczenia o skutkach niestawiennictwa, nie stawiał się na rozprawie wyznaczonej na dzień 8 listopada 2017 roku, nie złożył w niniejszej sprawie żadnych wyjaśnień ani nie żądał przeprowadzenia rozprawy pod swoją nieobecność.

W dniu 8 listopada 2017 roku Sąd wydał w sprawie wyrok zaoczny częściowo uwzględniający powództwo.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany D. G. zawarł z (...) Sp. z o.o. w W. umowę ramową pożyczki, na mocy której pożyczkodawca zobowiązał się do udzielania pożyczkobiorcy pożyczek gotówkowych w sposób i na warunkach określonych w umowie. Na podstawie wniosku złożonego za pośrednictwem należącej do pożyczkodawcy platformy internetowej www.kredito24.pl w ramach umowy ramowej pozwany otrzymała tytułem pożyczki kwotę 572,00 złotych, przy czym całkowita kwota do zapłaty wyniosła 939,28 zł.

(dowód: umowa ramowa pożyczki nr (...) k. 16-20, potwierdzenie przelewu z dnia 15/11/2014r. k. 21)

W ramowej umowie pożyczki ustalono, że pożyczkodawca może przesłać pożyczkobiorcy będącemu w zwłoce wezwanie do zapłaty w formie pisemnej lub w formie wiadomości e-mail. Wysokość należności za dokonanie wezwania określona została na kwoty: po 20 zł za przesłanie pierwszego, drugiego, trzeciego i czwartego wezwania oraz 150 zł za przesłanie piątego wezwania, przy czym wezwania mogły być dokonywane po odpowiednio 3, 6, 9 i 12 dniach kalendarzowych od upływu terminu spłaty.

(dowód: umowa ramowa pożyczki nr (...) k. 16-20)

W dniu 28 czerwca 2016 roku K. (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K. zawarła z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. umowę przelewu wierzytelności, na mocy której powód nabył m.in. wierzytelności wynikające z umów pożyczki zawartych pomiędzy cedentem, a pozwanym D. G., przy czym w treści umowy określono, iż wysokość zobowiązania pozwanego wynosi łącznie 939,28 zł.

(dowód: umowa przelewu wierzytelności z dnia 28/06/2016r. wraz z załącznikiem nr 1A k. 11-13)

Powód wysłał do pozwanej zawiadomienie o dokonaniu cesji wierzytelności z dnia 28 czerwca 2016 roku i wezwał ją do zapłaty kwoty 1 057,96 zł wraz z umownymi odsetkami.

(dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 08/07/2016r. k. 14, zawiadomienie z dnia 08/07/2016r. k. 14v, dowód nadania k. 15)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie jedynie w części.

Zaznaczyć należy, że jeżeli pozwany nie stawił się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd na mocy art. 339 § 1 k.p.c. wyda wyrok zaoczny, przyjmując za prawdziwe twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. W judykaturze utrwalony został pogląd, który nie jest kwestionowany również w nauce, iż przyjęcie za prawdziwe twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie okoliczności faktycznych i nie zwalnia Sądu orzekającego od obowiązku rozważenia, czy oświadczenia te uzasadniają należycie w całości żądania pozwu i czy uwzględnienie tych żądań nie narusza obowiązujących przepisów. Sąd nie jest zatem zwolniony z obowiązku dokonania prawidłowej oceny materialnoprawnej zasadności żądania pozwu opartego na tych twierdzeniach. W przypadku stwierdzenia braku podstaw do uwzględnienia żądania pozwu, Sąd wyrokiem zaocznym oddał powództwo (porównaj: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 1972r. III CRN 30/72, Legalis nr 16294, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 1999r. I CKU 176/97, Prok. I Pr. 1999 nr 9, poz. 30, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 1996r. I CRN 26/96, OSNC 1996 nr 7-8, poz. 108).

Sąd nie może również przyjąć za prawdziwe twierdzeń powoda, jeżeli budzą one wątpliwości. W sformułowaniu art. 339 § 2 k.p.c. mowa jest o przyjęciu za prawdziwe twierdzeń powoda, jeżeli „nie budzą one uzasadnionych wątpliwości co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy”. Ocena zgodności z prawdą twierdzeń powoda następuje na podstawie materiału procesowego znajdującego się w aktach sprawy, w szczególności na tle innych twierdzeń powoda.

W niniejszej sprawie pozwany nie stawił się na posiedzeniu wyznaczonym na rozprawę, jak również nie wypowiedział się co do twierdzeń podnoszonych przez powoda w uzasadnieniu pozwu. Stosownie więc do treści art. 339 § 2 k.p.c. uzasadnione było wydanie wyroku zaocznego. Podkreślić przy tym jednak należy, że ustalenie stanu faktycznego w oparciu o twierdzenia powoda może nastąpić tylko wówczas, gdy Sąd rozpoznający sprawę, nie ma żadnych uzasadnionych wątpliwości co do prawdziwości twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie.

Nie ulega wątpliwości, że dochodzona w niniejszej sprawie wierzytelność wynika z umowy pożyczki zawartej między pozwanym i pierwotnym wierzycielem, oraz że roszczenie wynikające z tej umowy zostały zbyte przez pierwotnego wierzyciela na rzecz powoda.

Zgodnie z treścią art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Z treści uzasadnienia pozwu wynikało jedynie, iż całkowity koszt udzielonej pożyczki wyniósł kwotę 939,28 zł tj. kwota 572,00 zł tytułem udzielonej pożyczki, kwota 137,28 zł tytułem prowizji oraz opłaty dodatkowe za monity telefoniczne i pisemne w kwocie 230,00 zł. W ocenie sądu właśnie kwota 230,00 zł wzbudziła poważne wątpliwości. W szczególności w treści pozwu powód nie powoływał się na jakiegokolwiek czynności windykacyjne wykonywane przez pierwotnego wierzyciela, skutkujące powstaniem kosztów z tego tytułu.

Tak określony stan faktyczny nie dookreślał faktycznej wysokości zobowiązania pozwanego.

Zaistnienie przesłanek do wydania wyroku zaocznego nie zwalnia Sądu orzekającego od obowiązku rozważenia, czy oświadczenia zawarte w pozwie uzasadniają należycie w całości żądania pozwu i czy uwzględnienie tych żądań nie narusza obowiązujących przepisów. Twierdzenia strony zawarte w pozwie powinny być więc w takiej sytuacji zweryfikowane w oparciu o dowody przedłożone przez stronę powodową. Z przedstawionego przez powoda materiału dowodowego w niniejszej sprawie nie wynika tymczasem, aby pierwotny wierzyciel dokonywał czynności w postaci monitów telefonicznych bądź pisemnych, za które miałyby zostać naliczone opłaty w tej wysokości. Powód nie

wykazał więc, aby po stronie pierwotnego wierzyciela powstała z tego tytułu wierzytelność wobec pozwanego, którą pożyczkodawca mógłby następnie skutecznie przenieść na rzecz powoda.

Podkreślenia w tym miejscu wymaga fakt, iż to strona powodowa powinna udowodnić, że określona wierzytelność jej przysługuje, tym bardziej, że jako wierzyciel dochodzący zaspokojenia wierzytelności, powinien wykazać podstawę (źródło) zobowiązania pozwanej, jak i jego wysokość. Nie wystarczy więc wskazywać, że określona wierzytelność była przedmiotem umowy przelewu - należy jeszcze wykazać, że wierzytelność ta w ogóle po stronie zbywcy powstała. Zgodnie bowiem z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi określone dla siebie skutki prawne, tym bardziej, że ciężar dowodu pozostaje w ścisłym związku z problematyką procesową dowodów. Sąd tylko wyjątkowo winien ingerować w przebieg postępowania dowodowego dopuszczając dowody z urzędu, które to uprawnienie wynika z treści przepisu art. 232 k.p.c. Zgodnie bowiem z przyjętą linią orzecznictwa obowiązek wskazania dowodów, potrzebnych dla rozstrzygnięcia sprawy, obciąża przede wszystkim strony (por. wyrok Sądu Najwyższego z 24 października 1996 r., III CKN 6/96, OSNC 1997/3/29).

Sąd dokonując oceny stanu faktycznego niniejszej sprawy w oparciu o zaoficerowany przez stronę powodową materiał dowodowy uznał, że powód nie sprostął ciężarowi dowodowemu w tym zakresie. Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego,

sąd nie ustalił, aby kiedykolwiek pozwany został wezwany przez pierwotnego wierzyciela do uiszczenia ciężącego na nim zobowiązania i aby powstały z tego tytułu jakieś koszty, tym bardziej w kwocie 230,00 zł. Nie ma w aktach sprawy dowodów na te okoliczności. Również sam powód nie twierdzi, aby takie wezwania przez pożyczkodawcę były do pozwanego kierowane, w związku z czym brak jest podstaw do zasądzenia jakiegokolwiek kwoty z tytułu monitów czy to pisemnych czy też telefonicznych.

Podkreślić w tym miejscu należy, iż nawet gdyby pożyczkodawca podjął czynności windykacyjne w formie monitów to wysokość należności przewidzianych z tego tytułu w umowie ramowej (§ 6 umowy przewidywał opłaty w wysokości 20 zł za pierwsze, drugie, trzecie i czwarte wezwanie oraz 150 zł za piąte wezwanie pisemne lub e-mail) ocenić należałoby jako określone na zawyżonym, nieznajującym żadnego uzasadnienia, poziomie.

Strona udzielająca pożyczki to przedsiębiorca zajmujący się prowadzeniem działalności gospodarczej w zakresie udzielania pożyczek gotówkowych i przy zawieraniu umów posługuje się wzorcami umownymi. Dlatego też należałoby ustalić, czy postanowienia umowy ramowej były dla ich stron wiążące. Sąd bowiem może, a nawet powinien dokonywać oceny postanowień zawartych umów, a także postanowień samych wzorców umów, co do ich zgodności z prawem. Ocena ta może zostać dokonana in concreto w toczącym się między przedsiębiorcą a konsumentem sporze, którego przedmiotem są skutki prawne określonego postanowienia umowy. Umowy konsumenckie podlegają ocenie w świetle klauzuli generalnej wynikającej z art. 385¹ § 1 k.c. z wyłączeniem jedynie jednoznacznie sformułowanych postanowień określających główne świadczenia stron oraz tych postanowień, na których treść konsument miał rzeczywisty wpływ, co musi zostać wykazane przez przedsiębiorcę (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 15 czerwca 2007 roku, VI Ca 228/07).

Zgodnie z treścią art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Postanowienie umowy może zatem zostać uznane za niedozwolone po łącznym spełnieniu wskazanych wyżej przesłanek. Ustawodawca wskazał w art. 385¹ § 3 k.c., że nieuzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Kodeks cywilny w art.

22¹ k.c. pod pojęciem konsumenta wskazuje osobę fizyczną dokonującą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.

W niniejszej sprawie zawarta pomiędzy stronami umowa pożyczki nie była związana z działalnością zawodową ani gospodarczą pozwanego.

Obie wskazane w art. 385¹ § 1 k.c. formuły prawne służą ocenie tego, czy klauzule umowne przekraczają określone przez ustawodawcę granice rzetelności kontraktowej w zakresie kształtowania praw i obowiązków stron konsumenckiego stosunku obligacyjnego twórcy wzorca w zakresie kształtowania praw i obowiązków konsumenta (porównaj: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2005 roku, I CK 832/04).

W rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. „rażące naruszenie interesów konsumenta” oznacza nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym, natomiast „działanie wbrew dobrym obyczajom” w zakresie kształtowania treści stosunku obligacyjnego wyraża się w tworzeniu przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową tego stosunku.

Abuzywne postanowienie umowne kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, która to sprzeczność rażąco narusza jego interesy. istotą dobrych obyczajów jest szeroko rozumiany szacunek dla drugiego człowieka. W stosunkach z konsumentami powinien wyrażać się on informowaniem o wynikających z umowy uprawnieniach, niewykorzystywaniem uprzywilejowanej pozycji profesjonalisty przy zawieraniu umowy i jej realizacji, rzetelnym traktowaniu konsumenta jako równorzędnego partnera umowy. Za sprzeczne z dobrymi obyczajami można więc uznać działania zmierzające do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania u konsumenta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności. Działania te potocznie określa się jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające in minus od przyjętych standardów postępowania (porównaj: wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 23 sierpnia 2011 roku VI ACa 262/11).

Postanowienie umowne wskazane jako abuzywne jak już wyżej wskazano nie może dotyczyć sformułowanych w sposób jednoznaczny głównych świadczeń stron. Zdaniem Sądu, dodatkowe koszty działań upominawczo-windykacyjnych zostały określone w niniejszej sprawie na zawyżonym, niezajdującym żadnego uzasadnienia, poziomie. Opłaty te zostały ustalone w stałej zryczałtowanej kwocie, niezależnie od faktycznie poniesionych wydatków, przez co dochodzi do braku ekwiwalentności świadczeń stron umowy pożyczki i skutkuje bezpodstawnym wzbogaceniem się strony powodowej. Wprowadzenie przez powoda opłat w wysokości wskazanej w umowie godziło w dobre i uczciwe praktyki kupieckie oraz w sposób rażąco naruszało interes pozwanego jako konsumenta.

Koszty windykacyjne określone w umowie ramowej pożyczki zawartej z pozwanym nie przystają w żaden sposób do obowiązujących powszechnie w obrocie gospodarczym kosztów wspomnianych czynności. Są to koszty nadmierne, a wręcz nawet rażąco wygórowane, nie mają żadnego racjonalnego uzasadnienia i ekonomicznego powiązania z faktycznie poniesionymi wydatkami. Opłaty te stanowiły nie tylko niczym nieuzasadnioną dolegliwość dla konsumenta, ale przede wszystkim zostały pomyślane jako źródło dodatkowego zarobkowania dla pożyczkodawcy a przede wszystkim ich zasadność nie została wykazana w niniejszym postępowaniu. W ocenie Sądu, brak jest podstaw do przerzucania na pożyczkobiorcę kosztów prowadzenia windykacji przedsądowej przez podmiot zajmujący się zawodowo udzielaniem pożyczek. Koszty takowe są bowiem związane z normalnym ryzykiem prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie świadczenia usług finansowych i powinny być wliczone przez przedsiębiorcę w koszty bieżącej działalności (każdy pożyczkodawca będący przedsiębiorcą musi się liczyć z tym, że będzie musiał podejmować działania mające na celu odzyskanie udzielonej pożyczki).

Wobec powyższego zadaniem sądu nie ma jakichkolwiek podstaw do zasądzenia na rzecz powoda należności określonej jako opłaty dodatkowe za monity telefoniczne i pisemne.

Mając na uwadze powyższe rozważania, w ocenie Sądu zasadnym było uznać żądanie powoda w zakresie kwoty 709,28 zł, o czym orzeczono w pkt 1-ym.

O odsetkach od zasądzonej należności głównej orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. zasądzając zgodnie z żądaniem powoda odsetki ustawowe od dnia 10 grudnia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty.

O kosztach procesu orzeczono na mocy art. 100 k.p.c., zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Do niezbędnych kosztów po stronie powoda zaliczono uiszczoną opłatę sądową od pozwu w kwocie 30,00 zł, oraz koszty zastępstwa procesowego w kwocie 270,00 zł, co łącznie dało kwotę 300,00 zł. Przyjmując, iż powód wygrał w 75%, zasądzono od pozwanego na rzecz powoda kwotę 225,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W myśl art. 333 § 1 pkt 3 k.p.c. Sąd z urzędu nadaje wyrokowi zaocznemu uwzględniającemu powództwo rygor natychmiastowej wykonalności. Mając powyższe okoliczności na uwadze, Sąd nadał wydanemu wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności.